

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEĆA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

**Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija,
Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija**

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 15. mart 2024.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju

Specijalizovani tužilac

Kimberli P. Vest

Branilac Hašima Tačija

Luka Mišetić

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija

Ben Emerson

Branilac Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagendra

PRETRESNI PANEL II Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova, donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka vezanog za periodično preispitivanje mere pritvora određene Redžepu Seljimiju (u daljem tekstu: g. Seljimi ili optuženi) detaljno je izložen u ranijim odlukama o istom pitanju. U nastavku su izložena relevantna zbivanja u postupku posle 15. januara 2024. kada je doneta trinaesta odluka o preispitivanju mere pritvora određene g. Seljimiju (u daljem tekstu: trinaesta odluka o pritvoru).¹

2. Dana 23. februara 2024, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje o produženju pritvora g. Seljimija (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).²

3. Odbrana g. Seljimija (u daljem tekstu: Seljimijeva odbrana) nije odgovorila na izjašnjenje tužilaštva.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

4. Tužilaštvo traži da g. Seljimi ostane u pritvoru pošto od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nije došlo do bitnih promena okolnosti koje bi uticale na razloge iz kojih je zaključeno da je pritvor potreban i opravdan.³ Naprotiv, tužilaštvo iznosi da značajni nedavni događaji, nastavak suđenja, kao i činjenica

¹ F02060, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/, 15. januar 2024.

² F02146, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Rexhep Selimi* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe periodičnog preispitivanja mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/, 23. februar 2024.

³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

da g. Seljimi zahvaljujući drugim značajnim procesnim radnjama ima veći pristup informacijama o osetljivim svedocima i optužbama za koje se tereti dodatno potvrđuju da je pritvor neophodan i opravdan.⁴

III. MERODAVNO PRAVO

5. Za odlučivanje o predmetnom pitanju merodavni su član 41(6), (10) i (12) Zakona i pravila 56 i 57 Pravilnika, i te pravne odredbe su detaljno izložene u ranijim odlukama.⁵ Panel će te kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. DISKUSIJA

6. Svrha dvomesečnog preispitivanja mere sudskog pritvora prema članu 41(10) jeste da se utvrdi da li i dalje postoje razlozi koji opravdavaju zadržavanje optuženog u pritvoru.⁶ Promene okolnosti nisu od presudnog značaja, ali ih panel mora uzeti u razmatranje ako na njih skrene pažnju neka od strana u postupku ili *proprio motu*.⁷

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

⁵ V. na primer F00580, sudija za prethodni postupak, *Decision on Remanded Detention Review and Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka po vraćenoj odluci o preispitivanju pritvora i po redovnom preispitivanju pritvora Redžepa Seljimija/ (u daljem tekstu: treća odluka o pritvoru), 26. novembar 2021, poverljivo, stav 20, i tamo citirani izvori. Javna redigovana verzija zavedena je 8. decembra 2021, F00580/RED.

⁶ IA022/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija protiv odluke o periodičnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA022/F00005/RED.

⁷ IA007/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o preispitivanju pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 14. Javna redigovana verzija zavedena je istog dana, IA007/F00005/RED.

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41 ZAKONA

1. Osnovana sumnja

7. Kad je reč o minimalnom kriterijumu za produženje pritvora, član 41(6)(a) Zakona propisuje postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju pritvora.⁸

8. Tužilaštvo tvrdi da je kriterijum iz člana 41(6)(a) i dalje zadovoljen. Po mišljenju tužilaštva, nije došlo ni do kakvih promena zbog kojih bi trebalo odstupiti od zaključka sudije za prethodni postupak da postoji dobro utemeljena sumnja da je g. Seljimi izvršio krivično delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća.⁹

9. Panel primećuje da je sudija za prethodni postupak zaključio da, prema članu 39(2) Zakona, postoji dobro utemeljena sumnja da g. Seljimi snosi krivičnu odgovornost za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje, ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišenje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) prema članovima 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹⁰ Pored toga, sudija za prethodni postupak je zaključio da je utvrđeno postojanje dobro utemeljene sumnje u vezi s

⁸ V. takođe ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], br. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7.

¹⁰ F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija, Redžepa Seljimija i Jakupa Krasničija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a)(i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija zavedena je 19. novembra 2020, F00026/CONF/RED. Javna redigovana verzija zavedena je 30. novembra 2020, F00026/RED. Specijalizovani tužilac podneo je potvrđenu optužnicu u okviru dokumenta F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1 i poverljivim prilogima 2 i 3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020; F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Verzija redigovane optužnice sa manje redakcija, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom (F00455/RED/A01) verzijom. Dana 17. januara 2022, specijalizovani tužilac podneo je poverljivu ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

novim optužbama koje je tužilaštvo iznelo protiv g. Seljimija u izmenjenoj i dopunjenoj optužnici.¹¹ Ti zaključci doneti su na osnovu kriterijuma koji je stroži od kriterijuma osnovane sumnje iz člana 41(6)(a) Zakona.¹²

10. Budući da nema bitnih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke, panel smatra da još uvek postoji osnovana sumnja da je g. Seljimi izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

2. Neophodnost pritvora

11. Kad je reč o osnovima za produženje pritvora, član 41(6)(b) Zakona predviđa tri alternativna osnova (opasnosti) za zaključak da je pritvor neophodan: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka, i (iii) opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.¹³ Ti osnovi moraju biti „jasni“ u smislu da ih treba detaljno opisati i pozvati se na relevantne informacije ili dokaze.¹⁴ Pri utvrđivanju

¹¹ F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment /Odluka o potvrđivanju izmena i dopuna optužnice/*, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED), javna redigovana verzija (F00777/RED) i poverljiva manje redigovana verzija (F00777/CONF/RED2) zavedene su 22. aprila, 6. maja i 16. maja 2022. Tražene izmene i dopune opisane su u stavu 11. Tužilaštvo je 29. aprila 2022. podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu, strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), s poverljivom redigovanom (F00789/A02) i javnom redigovanom (F00789/A05) verzijom. Dana 30. septembra 2022, tužilaštvo je podnelo potvrđenu dodatno izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00999/A01), s poverljivom redigovanom (F00999/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00999/A03), u skladu s nalogom sudije za prethodni postupak (F00895, sudija za prethodni postupak, *Decision on Motion Alleging Defects in the Form of the Amended Indictment /Odluka po prigovoru na formalne nedostatke izmenjene optužnice/*, 22. jul 2022, stav 49(e); F00993, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Prosecution Request to Amend the Indictment /Odluka po zahtevu tužilaštva za izmenu i dopunu optužnice/*, 29. septembar 2022, poverljivo, stav 24(b); javna redigovana verzija zavedena je istog dana, F00993/RED).

¹² V. na primer F00372, sudija za prethodni postupak, *Decision on Review of Detention of Rexhep Selimi /Odluka o preispitivanju pritvora Redžepa Seljimija/* (u daljem tekstu: druga odluka o pritvoru), 25. jun 2021, poverljivo, stav 19. Javna redigovana verzija zavedena je 30. juna 2021, F00372/RED.

¹³ ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], br. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016 (u daljem tekstu: *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC]), stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, br. 69491/16, 9. februar 2021, [Judgment](#), stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, br. 58444/15, 17. septembar 2020, [Judgment](#), stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, br. 26744/16, 4. jul 2019, [Judgment](#), stav 155.

¹⁴ U članu 19.1.30 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2012, Zakon br. 04/L-123, pod izrazom “jasno” misli se na to da “strana koja daje informacije ili dokaz mora [...] detaljno [da] navede informacije ili dokaz o kom govori” V. takođe IA003/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on*

toga da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona koji opravdavaju zadržavanje lica u pritvoru, merodavni kriterijum je, s jedne strane, da je manje nego izvesno, ali s druge, da je više nego moguće da će se neka opasnost ostvariti.¹⁵

(a) Opasnost od bekstva

12. Tužilaštvo tvrdi da je i dalje zadovoljen kriterijum vezan za opasnost od bekstva g. Seljimija. Konkretno, tužilaštvo navodi da: (i) je g. Seljimi upoznat sa optužbama koje mu se stavljaju na teret, kao i mogućnošću da mu, ukoliko bude oglašen krivim, bude izrečena teška kazna, i (ii) da zahvaljujući obelodanjivanju koje je i dalje u toku, on stiče sve više informacija o dokazima koji ga terete. Tužilaštvo dodaje da ti zaključci imaju još veću težinu s obzirom da kako suđenje odmiče tako g. Seljimi stiče uvid u optužujuće dokaze koji se usvajaju.¹⁶ Tužilaštvo dalje iznosi da je g. Seljimi sada upoznat sa dokazima o njegovom pokušaju da omete sudski postupak i izvrši nova krivična dela, usled čega su promenjeni uslovi pritvora. Po rečima tužilaštva, posledica toga je da, iako je panel prethodno konstatovao da g. Seljimi sarađuje s relevantnim organima zaduženim za njegov pritvor, to zapravo više nije slučaj.¹⁷ I na kraju, tužilaštvo iznosi da svi gore navedeni faktori moraju da se razmatraju imajući u vidu ranije zaključke u vezi sa mogućnošću g. Seljimija da otputuje kao i činjenicu da građani Kosova sada mogu da putuju u Evropsku uniju bez vize.¹⁸

13. Panel je razmotrio argumente tužilaštva imajući u vidu sadašnju fazu postupka i smatra da odmicanje suđenja ne predstavlja novi relevantan faktor.

Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru), 30. april 2021, poverljivo, stav 43. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA003/F00005/RED.

¹⁵ Prva odluka po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stav 40.

¹⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

¹⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9 gde se poziva na trinaestu odluku o pritvoru, stav 13.

¹⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

Kad je reč o tvrdnji tužilaštva da je opasnost od bekstva povećana s obzirom da je g. Seljimi sada upoznat s tim da je tužilaštvo protiv njega prikupilo dokaze o ometanju postupka, panel napominje da se g. Seljimi već tereti za najteža krivična dela po međunarodnom pravu i da novi dokazi o ometanju postupka ne predstavljaju značajnu promenu u okolnostima zbog koje bi bilo opravdano izvođenje drugačijeg zaključka o opasnosti od bekstva.

14. I na kraju, novi argument tužilaštva u vezi s time da građani Kosova sada mogu da putuju u Evropsku uniju bez vize nema uticaja na raniji zaključak panela da nije pokazano da postoji opasnost da će se g. Seljimi dati u bekstvo. Panel stoga potvrđuje svoj raniji zaključak da tužilaštvo nije dokazalo da postoji "dovoljno realna mogućnost" da će optuženi pobeći ukoliko bude pušten na slobodu.¹⁹

15. Iako se opasnost od bekstva nikada ne može u potpunosti isključiti, panel smatra da se u ovom trenutku g. Seljimiju ne može produžiti pritvor na osnovu opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

(b) Opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima

16. Tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Seljimi ometati postupak. Tužilaštvo kaže da faktori rizika koje je sudija za prethodni postupak uočio a panel potvrdio i dalje postoje. Ti faktori su sledeći: (i) zahvaljujući značajnim funkcijama koje je imao ili i dalje ima na Kosovu, uključujući položaj ministra unutrašnjih poslova i poslanika u Skupštini Kosova, g. Seljimi može da podstakne i aktivira mrežu svojih pristalica; (ii) zastrašivanje svedoka i ometanje krivičnih postupaka protiv bivših pripadnika Oslobodilačke vojske Kosova (u daljem tekstu: OVK) i

¹⁹ V. trinaestu odluku o pritvoru, stavove 13-14; v. takođe prvu odluku po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stav 44.

dalje su raširene pojave, i (iii) kako odmiče postupak, g. Seljimi stiče sve bolji uvid u dokaze koji potvrđuju teške optužbe protiv njega.²⁰

17. Tužilaštvo dodaje da, kad je reč o ovom predmetu, na Kosovu se na svedoke i dalje redovno vrši pritisak, što predstavlja relevantan faktor, kako je potvrdio i panel Apelacionog suda.²¹

18. Na kraju, tužilaštvo navodi da je g. Seljimi primio osetljive informacije u vezi sa, između ostalog, svedocima koje tužilaštvo namerava da pozove.²² Tužilaštvo dodaje da je prethodno napomenulo da postoji opasnost da će te informacije, posredstvom optuženog, dospeti do javnosti, kao i da se ta opasnost već realizovala budući da je g. Seljimi prekršio naloge panela kad je, između ostalog, otkrio identitet zaštićenih svedoka i/ili distribuirao sadržaj poverljivih svedočenja licima koja su ga posetila u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća usled čega je panel promenio uslove pritvora g. Seljimija.²³

19. Panel skreće pažnju na to da se pri utvrđivanju postojanja opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona primenjuje kriterijum koji ne iziskuje da se iznese neki "konkretan primer" da je g. Seljimi lično zastrašivao ili uznemiravao nekog svedoka.

20. Panel je već utvrdio i ovde podseća na sledeće: (i) zahvaljujući značajnim funkcijama koje je imao i dalje ima na Kosovu, uključujući položaj ministra unutrašnjih poslova i poslanika u Skupštini Kosova, g. Seljimi može da podstakne i aktivira mrežu svojih pristalica;²⁴(ii) zastrašivanje svedoka i ometanje krivičnih

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10-11.

²¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

²² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 13-14.

²³ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 14-16 gde se poziva na F01977, panel, *Further Decision on the Prosecution's Urgent Request for Modification of Detention Conditions for Hashim Thaçi, Kadri Veseli, and Rexhep Selimi* /Dodatna odluka o hitnom zahtevu tužilaštva za izmenu uslova pritvora za Hašima Tačija, Kadrija Veselija i Redžepa Seljimija/(u daljem tekstu: odluka o promeni uslova pritvora), 1. decembar 2023, stavovi 41, 51-53, 55-60, 62-78, 84(c).

²⁴ V. na primer F00179, sudija za prethodni postupak, *Decision on Rexhep Selimi's Application for Interim Release* /Odluka po zahtevu Redžepa Seljimija za privremeno puštanje na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka o pritvoru), 22. januar 2021, poverljivo, stav 37. Javna redigovana verzija zavedena je 26. januara 2021, F00179/RED; druga odluka o pritvoru, stav 40; treća odluka o pritvoru, stav 33; F00802,

postupaka protiv bivših pripadnika OVK i dalje je redovna pojava,²⁵ i (iii) kako odmiče postupak, g. Seljimi stiže sve bolji uvid u dokaze koji potkrepljuju teške optužbe podignute protiv njega.²⁶

21. Kao što je već rečeno, s obzirom na to da je suđenje u toku, Seljimijevoj odbrani su obelodanjeni i dalje se obelodanjuju imena i lični podaci izvesnih veoma osetljivih svedoka, što znači da će te informacije biti dostupne i širem krugu lica, uključujući optuženog. To pak povećava rizik da osetljive informacije o tim svedocima dopru do javnosti pre nego što oni daju iskaz. S obzirom na to, nije poželjno da se pusti na slobodu optuženi koji raspolaže osetljivim informacijama ukoliko svedocima koji tek treba da daju iskaz želi da se pruži efikasna zaštita.²⁷

22. Kad je reč o ponašanju g. Seljimija u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, panel podseća na svoj zaključak da je g. Seljimi, po svoj prilici, obelodanio poverljive informacije neovlašćenim trećim licima.²⁸ Takvim ponašanjem se podržava i dodatno potvrđuje zaključak panela da puštanje na slobodu g. Seljimija predstavlja opasnost od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima.

sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/ (u daljem tekstu: četvrta odluka o pritvoru), 13. maj 2022, poverljivo, stav 31. Javna redigovana verzija zavedena je 24. maja 2022, F00802/RED; F01213, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/ (u daljem tekstu: sedma odluka o pritvoru), 17. januar 2023, poverljivo, stavovi 23-24. Javna redigovana verzija izdata je 18. januara 2023, F01213/RED; trinaesta odluka o pritvoru, stav 19.

²⁵ V. na primer prvu odluku o pritvoru, stav 42; drugu odluku o pritvoru, stav 41; treću odluku o pritvoru, stav 34; četvrtu odluku o pritvoru, stav 32; sedmu odluku o pritvoru, stavove 23-24; trinaestu odluku o pritvoru, stav 19.

²⁶ V. na primer četvrtu odluku o pritvoru, stav 33; F00979, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/, 19. septembar 2022, poverljivo, stav 29. Javna redigovana verzija zavedena je 30. septembra 2022, F00979/CONF/RED; F01111, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Rexhep Selimi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Redžepu Seljimiju/, 18. novembar 2022, poverljivo, stav 27. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, F01111/RED; sedma odluka o pritvoru, stavovi 23-24; trinaesta odluka o pritvoru, stav 19.

²⁷ V. na primer sedmu odluku o pritvoru, stav 24; trinaestu odluku o pritvoru, stav 20.

²⁸ Odluka o promeni uslova pritvora, stavovi 35-37.

23. Panel prema tome zaključuje da i dalje postoji opasnost da bi g. Seljimi, ukoliko bi bio pušten na slobodu, ometao odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima, u smislu člana 41(6)(b)(ii) Zakona.

(c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

24. Tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Seljimi izvršiti nova krivična dela. Konkretno, tužilaštvo tvrdi da su faktori koji su razmotreni prilikom utvrđivanja opasnosti od ometanja postupka iz člana 41(6)(b)(ii) Zakona relevantni i za utvrđivanje da li postoji opasnost da će g. Seljimi, ukoliko bude pušten na slobodu, izvršiti nova krivična dela.²⁹ Tužilaštvo tvrdi da je ta opasnost dodatno dobila na značaju zato što g. Seljimi i dalje prima osetljive informacije jer je suđenje počelo³⁰ i zato što je, kako je nedavno zaključeno, g. Seljimi obelodanio poverljive informacije.³¹ Tužilaštvo dodaje da se g. Seljimi tereti za izuzetno teške zločine protiv čovečnosti i ratne zločine koje je, prema optužnici, izvršio kako u saradnji s drugim licima tako i lično.³²

25. Panel podseća da je u trinaestoj odluci o pritvoru zaključio da i dalje postoji opasnost da će g. Seljimi izvršiti nova krivična dela.³³ Panel smatra da su faktori koji su razmotreni prilikom utvrđivanja opasnosti od ometanja postupka relevantni i za utvrđivanje da li postoji opasnost da će g. Seljimi izvršiti nova krivična dela.³⁴ Panel takođe napominje da nove okolnosti koje su nastupile od poslednjeg preispitivanja mere pritvora ne opravdavaju donošenje drugačijeg zaključka.

²⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 17-18.

³⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 20-21.

³¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 21.

³² Izjašnjenje tužilaštva, stav 19.

³³ Trinaesta odluka o pritvoru, stav 24.

³⁴ V. gore, stavovi 20-22; trinaesta odluka o pritvoru, stav 24.

26. Panel ističe da je suđenje u ovom predmetu počelo i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

27. Panel smatra da, s obzirom na sve faktore, i dalje postoji opasnost da će g. Seljimi izvršiti nova krivična dela, u smislu člana 41(6)(b)(iii) Zakona.

3. Zaključak

28. Panel konstatuje da u ovom trenutku i dalje ne raspolaže dovoljnim informacijama za zaključak da bi g. Seljimi mogao da se dâ u bekstvo. Međutim, primenivši relevantni kriterijum, panel se uverio da postoji opasnost da će g. Seljimi ometati odvijanje postupka pred Specijalizovanim većima ili da će izvršiti nova krivična dela nad licima koja se smatraju protivnicima OVK, uključujući svedoke koji su dali ili bi mogli dati izjavu u ovom predmetu, odnosno koji treba da stupe pred Specijalizovana veća. Panel će u nastavku oceniti da li se nekim od uslova za puštanje g. Seljimija na slobodu mogu u dovoljnoj meri otkloniti te opasnosti.

B. DRUGE MERE UMEŠTO PRITVORA

29. Tužilaštvo tvrdi da se nikakvim drugim merama ne mogu dovoljno umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona vezane za g. Seljimija. Tužilaštvo podseća da je panel ranije zaključio da se opasnost od ometanja postupka i od izvršenja novih krivičnih dela može efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.³⁵ Tužilaštvo dodaje da nakon donošenja trinaeste odluke o pritvoru nije došlo ni do kakvih promena koje bi iziskivale drugačiju ocenu.

³⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 22-25.

Naprotiv, ponašanje g. Seljimija predstavlja veću opasnost nego ikada dosad kao što potvrđuje činjenica da je panel pooštrio uslove pritvora.³⁶

30. Pri odlučivanju o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za sprečavanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁷ U članu 41(12) predviđen je niz mera koje treba razmotriti kako bi se obezbedilo prisustvo optuženog na suđenju, sprečilo ponavljanje krivičnih dela ili omogućilo uspešno vođenje postupka. S tim u vezi panel podseća da se pritvor produžava samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti rizici iz člana 41(6)(b) Zakona.³⁸ Panel stoga mora da razmotri sve razumne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje su iznele strane u postupku.³⁹

31. Što se tiče opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i izvršenja novih krivičnih dela, panel smatra da se nijednim već predloženim uslovom niti bilo kojim dodatnima merama iz člana 41(12) Zakona, koje bi se naložile *proprio motu*, u ovoj fazi postupka ne mogu u dovoljnoj meri umanjiti postojeće opasnosti.⁴⁰ Panel dalje smatra da mere koje se primenjuju u

³⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 26.

³⁷ U vezi sa obavezom da se razmotre „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No.05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. i prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu/ (u daljem tekstu: odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017), 26. april 2017, javno, stav 114. V. takođe ECtHR, [Buzadji v. the Republic of Moldova](#) [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

³⁸ Odluka Specijalizovanog veća Ustavnog suda od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

³⁹ Prva odluka po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stav 86.

⁴⁰ V. na primer treću odluku o pritvoru, stav 72; IA015/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Remanded Detention Review and Periodic Review of Detention* /Odluka o žalbi Redžepa Seljimija na odluku po vraćenoj odluci o preispitivanju mere pritvora i odluka

prитvorskom objektu Specijalizovanih veća, u celini uzev, strogo ograničavaju mogućnost zloupotrebe nenadziranih poseta i komunikacije sa članovima porodice i licima koja imaju odobrenje za posetu, u cilju maksimalnog smanjivanja opasnosti od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela.⁴¹ Uz to, one obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj se potencijalne povrede tajnosti podataka lakše mogu otkriti, odnosno sprečiti.⁴²

32. S obzirom na navedeno, panel zaključuje da se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, uključujući mere koje je panel nedavno naložio,⁴³ komunikacija g. Seljimija može ograničiti tako da se dovoljno umanji opasnost od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela.⁴⁴ S obzirom na to, panel zaključuje da, osim produžetka pritvora g. Seljimija, ne postoje druge mere kojima se u dovoljnoj meri mogu otkloniti opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST MERE PRITVORA

33. Tužilaštvo tvrdi da je, kad se uzmu u obzir svi faktori, zadržavanje g. Seljimija u pritvoru i dalje srazmerna mera.⁴⁵ U tom smislu, tužilaštvo se poziva na raniji zaključak panela: (i) da se g. Seljimi tereti u deset tačaka optužnice za teška

o redovnom preispitivanju mere pritvora/ (u daljem tekstu: treća odluka po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru), 25. mart 2022, poverljivo, stavovi 33-44, 48-52, 61. Javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA015/F00005/RED; četvrta odluka o pritvoru, stav 59; sedma odluka o pritvoru, stav 39; trinaesta odluka o pritvoru, stav 30.

⁴¹ V. na primer treću odluku o pritvoru, stav 72; treću odluku po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stavovi 33-44, 48-52, 61; četvrtu odluku o pritvoru, stav 59; sedmu odluku o pritvoru, stav 38; trinaestu odluku o pritvoru, stav 30.

⁴² V. na primer treću odluku o pritvoru, stav 61; treću odluku po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stav 42; četvrtu odluku o pritvoru, stav 59; sedmu odluku o pritvoru, stav 38; trinaestu odluku o pritvoru, stav 30.

⁴³ V. odluku o promeni uslova pritvora, stavovi 51-53, 55-60, 62-78, 84(c).

⁴⁴ V. na primer treću odluku o pritvoru, stav 61; treću odluku po Seljimijevoj žalbi na odluku o pritvoru, stav 42; četvrtu odluku o pritvoru, stav 59; sedmu odluku o pritvoru, stav 38; trinaestu odluku o pritvoru, stav 31.

⁴⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 27, 29.

krivična dela prema međunarodnom pravu u čijoj pripremi je, prema optužbama, imao značajnu ulogu; (ii) da mu, ukoliko bude oglašen krivim, može biti izrečena dugotrajna kazna zatvora; (iii) da je postupak složen; (iv) da se opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona ne mogu dovoljno umanjiti nikakvim drugim merama osim merom pritvora; (v) da je zastrašivanje svedoka redovna pojava, i (vi) da je suđenje počelo.⁴⁶

34. Panel podseća da se opravdanost daljeg pritvora optuženog lica mora oceniti na osnovu činjenica u datom predmetu i shodno njegovim osobenostima u vreme kad se vrši ocena.⁴⁷ Po mišljenju panela, osobenosti ovog predmeta su, između ostalog, sledeće: (i) g. Seljimi se u deset tačaka optužnice tereti za teška krivična dela prema međunarodnom pravu u kojima je, prema optužbama, imao značajnu ulogu;⁴⁸ (ii) ukoliko bude oglašen krivim, g. Seljimiju može biti izrečena dugotrajna kazna zatvora; (iii) opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se umanjiti uvođenjem predloženih uslova, kao ni bilo kojih drugih;⁴⁹ (iv) predmet protiv g. Seljimija je složen;⁵⁰ (v) zastrašivanje svedoka je redovna pojava, kao što je gore navedeno, i (vi) suđenje je počelo.

35. S obzirom na te okolnosti, kao i činjenicu da i dalje postoji opasnost od ometanja postupka i izvršenja novih krivičnih dela, koja se ne može dovoljno umanjiti primenom razumnih alternativnih mera, panel smatra da je produženje pritvora g. Seljimija za još dva meseca, u konkretnim okolnostima ovog predmeta, neophodna i razumna mera.

36. Panel, međutim, primećuje da g. Seljimi već znatno vreme boravi u pritvoru i da je velika verovatnoća da će suđenje dugo trajati. Kao što je panel već naveo, i panel i strane u postupku zato moraju posebno da vode računa o potrebi da se

⁴⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 28.

⁴⁷ Sedma odluka o pritvoru, stav 42 (i drugi tamo citirani izvori).

⁴⁸ Potvrđena optužnica, stavovi 7-9, 32, 39-40, 44-47, 49, 52, 55-57, 176-177.

⁴⁹ V. gore, stav 32.

⁵⁰ Treća odluka o pritvoru, stav 79 (i drugi tamo citirani izvori); trinaesta odluka o pritvoru, stav 33.

postupak odvija što ekspeditivnije. Panel će u svakoj fazi postupka nastaviti da prati da li je dalji pritvor neophodan i opravdan.

V. DISPOZITIV

37. Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** produženje pritvora g. Seljimija, i
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da do **srede, 24. aprila 2024. (u 16:00 časova)** dostavi izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora određene g. Seljimiju, a eventualni odgovori i replike treba da se podnesu shodno rokovima utvrđenim pravilom 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

Petak, 15. mart 2024.

Hag, Holandija